

JENS LAPIDUS

PARATIISIKAUPUNKI

Suomentaneet
Sirje Niitepõld ja Petri Stenman

LIKE

Ruotsinkielinen alkuteos: *Paradis City*

Copyright © Jens Lapidus 2021

Published by agreement with Salomonsson Agency

Suomenkielinen laitos

© Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-40863-5

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

*Me uskottiin tähän maahan
vähän niinku Jumalaan
annettiin putoo rukousnauhan
sulaututtiin Svedulaan.
Mut teidän kansankoti muka
siit meille turhaan blastataan
sanotte: tiedetään kuka on kuka
mut me lähdettiin jo sotaan.*

ResistanX: "Armalite". Viime vuoden striimatuin biisi Ruotsissa.

Laki erillisalueista (2025:1252)

Tarkoitus

1 § Tämä laki käsittää erityisiä säännöksiä, joita sovelletaan *erillisalueilla*, kun yleistä järjestystä tai maan sisäistä turvallisuutta uhkaa vakava vaara.

Määritelmät

2 § *Erillisalueeksi* määritellään vähintään 5 000 asukkaan asuinalue, jolla muista kuin länsimaista saapuneiden maahanmuuttajien ja heidän jälkeläistensä määrä on yli 50 prosenttia ja joka täyttää vähintään toisen kahdesta seuraavasta kriteeristä:

1. Yli 40 prosenttia alueen 18–64-vuotiaista asukkaista ei ole työelämässä tai koulutuksen piirissä.
2. Rikoksista tuomittujen asukkaiden määrä on vähintään kolminkertainen kansalliseen keskiarvoon nähden, kun viitearvona käytetään kahden viimeksi kuluneen vuoden keskiarvoa.

3 § *Erityisesti tarkkailtava jengirikollinen (ETJ)* on *erillisalueen* asukas, joka on vähintään kolmesti tuomittu rikollisuudesta vähintään vuoden vankeusrangaistukseen ja jonka voidaan olettaa osallistuvan järjestäytyneeseen rikollisuuteen tai aiheuttavan erityistä vaaraa ympäristössään.

4 § *Viihtyisyysaita* on pitkänomainen rakennelma, joka on pystytetty *erillisalueen* ympärille estämään läpikulkua.

Erillisiä säännöksiä

5 § Mikäli yleinen järjestys tai maan sisäinen turvallisuus on vakavasti uhattuna, Erillisalueviranomaisella on oikeus:

1. Antaa määräys henkilöllisyys- ja turvatarkastuksista *erillisalueen* sisään- ja uloskäyntien yhteydessä.
2. Soveltaa erityisiä määräyksiä *ETJ*-luokiteltujen asukkaiden kohdalla. Nämä voivat pitää sisällään muun muassa rekisteröitymisvaatimuksen, sairausvakuutuksen epäämisen ja kovennetut rangaistukset uusintarikollisuudesta.
3. Rakentaa *viihtyisyysaita* ympäröimään *erillisaluetta*.

ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

6. kesäkuuta

I

Hissin ovet aukesivat vingahtaen. He astuivat sisään.

Oli tiedossa: jotkut tyypit pelasivat pokeria kolmannen kerroksen asunnossa. Uhkapelureilla oli aina maksusovellukset tulvillaan massia. Hän ja Isak painelisivat vain äkkiä sisään ja ulos. Helppo homma. *Inshallah* – nopea homma.

Emir näki omien kasvojensa tuijottavan peilin säröilleestä lasista: nyrkkeilijän nenä, leveä leuka, parransänki. Ennen: hänen järeät niskalihaksensa ja vakavat silmänsä olivat aina puhuneet selvää kieltään riippumatta siitä, mitä hän oli vetänyt ylleen. Sama se, miten hän sattui voimaan: hänen kanssaan ei kannattanut pelleillä. Mutta nyt: hänen ihonsa oli kireä ja painunut kaulalta kahdelle pitkälle uurteelle – kuin sairaalapotilaalla, tai pakistalaisella tai valkovenäläisellä pakolaislapsella. Ja silmät harhailivat. Kuin jollakulla, joka pelkää.

Hän oli kaksikymmentäkuusivuotias ja tunsi olonsa kaksikymppiseksi, mutta hän käyttäytyi seitsemäntoistavuotiaan tavoin. Välillä tuntui kuin hän ei olisi edennyt elämässään pitkään aikaan. Toisaalta: kohta olisi aika lunastaa liksa. Hänen pitäisi olla *happy*.

Vaikka oikeasti: ravata nyt ympäri Järvaa, uhkailla ja kiskoa ihmisiltä massia – se ei ollut arvokasta touhua hänen ikäiselleen. Oikeastaan ongelma ei kylläkään ollut arvokkuuden puute – vaan jokin ihan muu. Tuntui samalta kuin skidinä, kun äiti sai selville, mitä jäyniä hän oli keksinyt. Hänelle tuli tekemisistään huono olo. Hän halusi vain irti kaikesta skeidasta.

Hän ei koskaan kertoisi kenellekään: että oli kaksikymmentäkuusivuotias ja kykeni hädin tuskin nyysimään hiukan käteistä. Hänethän oli jopa ETJ-luokiteltu – valtio oli polttomerkinnyt

hänet erityisesti tarkkailtavaksi jengirikolliseksi.

Hänen pitäisi todellakin yrittää vaihtaa muihin bisneksiin. Tämä vain oli ainoa asia, minkä hän todella osasi. Yleensä hänen ei tarvinnut näissä hommissa edes nähdä vaivaa, siitä hänen maineensa piti huolen. Prinssi: vaarallinen sälli, väkivaltainen lahjakkuus, ryöstöjen ammattilainen.

Eikä hän yksinkertaisesti voinut lopettaa. Hän tarvitsi tuohta. Kyse ei nyt ollut ruokahalusta – vaan nälästä.

Hän oli aina jahdannut fyrkkaa, mutta muutaman vuoden tilanne oli ollut erilainen. Hän kärsi munuaisten vajaatoiminnasta, hänen verensä piti puhdistaa vähintään kahdesti viikossa – se maksoi joka kerta niin paljon, ettei hän halunnut edes ajatella sitä. Valtio ei auttanut kruunun kruunulla.

Hissin ovet vingahtivat taas, avautuivat hitaasti. He olivat perillä.

Kaikessa oli kyse kolmesta asiasta. Massin hankkimisesta. Massin hankkimisesta. Ja hengissä pysymisestä.

Paitsi että se ei pitänyt aivan paikkaansa – oli vielä yksi asia. Se, mistä hän oikeasti välitti, hänen pikku helmensä, joka teki elämästä elämisen arvoista.

Mutta paskat siitä. Nyt hän hommaisi vain rahaa.

Jotkut kutsuivat aluetta Paratiisikaupungiksi.

Se oli *Jannan* vastakohta. Todellakin, Järvan erillisarvo oli oikeasti *Jahannam* – maanpäällinen helvetti.

Nyt piti lakata uikuttamasta. Hengittää muutaman kerran syvään, astua sisään, hoitaa homma. Pelimerkkejä ja pokerirahasta pullottavia tilejä, pian massit olisivat hänen.

Hän ja Isak menisivät vain sisään ja ulos, niin kuin matsissa.

Luhtikäytävässä lemusi kusi ja hasa. Kuumuus iski heitä vastaan kuin thaimaalaisessa ilotalossa.

Isak jauhoi purkkaa lehmän lailla. ”Jätetään tämä paska väliin. Mulla on huono kutina tästä.”

Kaverin naamataulu oli kalpea, t-paita oli rikki ja Adidaksen housut repsottivat taskujen reunoista. Guccin lippis oli nähnyt parhaat päivänsä jo ajat sitten, mutta Isak käytti sitä edelleen ihan kuin se olisi joku *kufi*. Todellakin: Isak näytti vanhalta ukolta. Huoli ja tramadoli olivat nopeuttaneet hänen vanhenemistaan kymmenkertaisesti: frendin kyhmynsä oli s-kirjaimen muotoisessa koukussa, selkä taipui tsetaksi.

”Chillaa, veli”, Emir sanoi. ”Me vain pannaan ne tekemään vähän tilisiirtoja. Nopea keikka.”

Ovessa ei ollut ovikelloa. Emir koputti.

Kukaan ei avannut.

Hän takoi kovempaa. Sisältä kuului huuto.

Hän otti pistoolin taskustaan, lepuutti sitä reidellään.

”Mä en tule sisään”, Isak sanoi yhtäkkiä.

Ei ollut okei jänistää tässä kohtaa. Nyt ei toisaalta ollut myöskään aikaa kinastella, kaveri sai jäädä ulkopuolelle pitämään vahtia. Emir tiesi: Isak vihasi selkkauksia, vaikka tarvitsi rahaa yhtä paljon kuin kaikki muutkin.

”Avatkaa ovi”, Emir sanoi kovaan ääneen.

Asunnosta kuului askelia. Ovisilmän läppä kääntyi rahisten syrjään.

Ovi lennähti auki: edessä seisoivat äijä, jolla oli pilvestä punehuneet silmät ja kaljuksi ajeltu pää. ”Mitä asiaa?”

”Pääsenkö messiin pelaamaan?”

”Fuck off.”

Asenneongelma. Rähinävibat. Mitä-vittua-nyt-hankaluuksia.

Emir ei jaksanut jauhaa paskaa – hän otti ysimillisensä ja painoi sen klanipään rintaan.

Käytävän lattia oli likainen. Hän tuuppasi äijän edellään sisään. Asunnossa leijaili ruoankäry ja lisää hasan tuoksua. Kaljupää käyttäytyi yllättävän rennosti siihen nähden, että hänen selkäänsä painoi mutka.

He tulivat olohuoneeseen. Kolmet kasvot katsoivat ylös

- ihan kuin valokuva: kolmen miehen välissä oli vihreä pöytä, jota peittivät kortit ja pelimerkit. Äijät tuijottivat hänen kädessään olevaa asetta.

Yksi heistä näytti mieheltä, jonka Emir ei todellakaan olisi uskonut istuvan täällä.

Mahmud Gharib.

Oliko se mahdollista?

Isoja tatuointeja olkavarressa ja harvinaisen huolellisesti leikattu parta, poskessa niin terävä raja, että se olisi voinut olla laserilla vedetty. Emir luki tekstin miehen hauiksesta: غريبي.

Kyllä. Hän se oli, jumalauta.

Mahmud Gharib: muslimiveljeskunnan turvallisuuspäällikkö. Lazcanosin entinen johtaja. Yksi koko Järvan erillisalueen tylyimistä äijistä. Väkivaltainen legenda, lähiöiden ikoni, hullu sälli, josta oli kulkenut juttuja jo silloin kun Emir oli pieni. Porukka täällä värisi ihan punanivibraattoreina kuullessaan hänen nimensä. Puhuttiin, että jopa E-kytät kusivat alleen, kun bossi tuli puheeksi. Alueella hänet tunnettiin paremmin nimellä Abu Gharib.

Ja nyt Emir osoitti tykillä juuri tätä miestä ja tämän kamuja.

Fuuuck.

Abu Gharibin silmät: mustat kuin kuuton yö.

Jos Emir olisi tiennyt miehen olevan asunnossa, hän ei olisi uskaltanut koputtaa ovelle edes kukkakimppu kädessään.

Hän näki, että vähän matkan päässä pöydällä oli pistooleja - pelit pelattiin aina ilman aseita - ja luotiliivit oli jätetty nojaamaan seinään. Hold'emissa ja Omahassa hikoiltiin muutenkin ihan tarpeeksi.

Nyt oli pakko keksiä jotain fiksum, päästä liukenemaan tilanteesta.

"Kuka sinä olet?" Abu Gharibin ääni oli liioitellun rauhallinen, liioitellun hidas - *liioitellun* uhkaava.

Emirin pitäisi vain painua nyt helvettiin.

Sisään ja ulos - perääntyä hitaasti ja häipyä.

Silloin hänen takaansa kuului ryskettä.

Hän kääntyi ympäri.

Liian myöhäistä: ovi oli isketty sisään.

Asuntoon vyöryi kolme univormupukuista aseet tanassa.

Kuului huuto: ”Poliisi!”

Abu Gharib ja muut ampaisivat pystyyn: pöytä kaatui, kortit lensivät.

Emir yritti lukea tilannetta.

”Kaikki maahan. Pudota ase”, kytät huusivat.

Pöydän ympärillä istuneet miehet ryntäsivät makuuhuoneeseen.

”Pysähtykää”, kytänpaskiaiset huusivat.

Kuulosti siltä kuin Isak olisi nyyhkyttänyt oviaukossa.

Emir ei voinut joutua poseen nyt, se olisi kaiken loppu. Hänen pitäisi vain rei'ittää paskalakit: tehdä niistä pitsiä jokaisesta vuorotellen.

Kukaan ei tiennyt, että he olivat täällä, eivätkä hän ja Isak olleet hänen tietääkseen ohittaneet toimivia valvontakameroita.

Hän satutti usein kaikenlaisia kusipäitä – tämä olisi vain siitä askel eteenpäin. Ja sittenkin: Emir halusi tuntea pieksemänsä tyypin ihon, hänhän oli vanha vapaaottelustara. Hän ei pystyisi ampumaan.

Hän huusi Isakille: ”Juokse.”

Sitten hän syöksyi äijien perään, makuuhuoneen ikkuna oli auki, hän tajusi tyyppien suunnitelman: Abu Gharibin perse oli juuri työntymässä ikkunasta ulos. Toiset olivat hänen edellään. Luhtikäytävä oli kuin pitkä parveke, jolla oli oma uloskäyntinsä: pakojuoksujen kilparata.

Kytät mylvivät.

Sänky oli petaamatta, lakanat liasta harmaat. Emir syöksyi Gharibin perään, laskeutui keskelle polkupyöriä ja skeittilautoja. Luhtikäytävässä makasi kaksi kyttää, jotka vaikerivat, valittivat – Abu Gharibin miehet olivat hoitaneet heidät omalla tavallaan.

Isak seiso paikallaan: silmät kuin jollain fucking aasilla.

Emir juoksi. Isak oli muutaman metrin hänen edellään luhtikäytävässä. Kaveri ei halunnut olla gangsteri. Ja nyt: pakko pinkoa gangsterin lailla.

Muut olivat edellä. Kohti porraskäytävää.

Nike Air Maxit karussa.

Ylöspäin, ei alas – siellä odotti todennäköisesti lisää sikoja.

Abu Gharib huusi miehilleen: ”Onko teillä tykit?”

”*La, la*” he huusivat arabiaksi – kukaan heistä ei ollut ehtinyt saada asetta mukaan. Ainoa juuri nyt aseistautunut mies oli Emir.

Pakotossut tömisivät.

Gharib kääntyi Emiriä kohti: ”Mikä vitun idiootti sä oikein oot?”

Poliisien askeleet kuuluivat heidän takanaan, alempana portaissa.

”Ne on seuranneet sua”, bossi huohotti.

Emir harppasi viisi porrasta joka askeleella.

Hänen hengityksensä repeili.

Gharib oli väärässä: hän *ei* ollut houkutellettu skoudeja tänne.

Katto oli tasainen. Järva oli ylhäältä katsottuna kuiva betoni-aavikko.

Gharibin miehet seisoivat katon reunalla: umpikuja. Miksi pomo oli johdattanut heidät tänne?

Silloin päänsärky iski. Emir pystyi hädin tuskin kääntämään päätään, niin kova kipu oli. Maailmanhistorian huonoin hetki aivoille pimahtaa. *Kognitiivinen hinta*, lääkärit olivat sanoneet.

Sitten hän ymmärsi, mitä Abu Gharib suunnitteli.

”Hypätkää”, pomo karjui.

Nero.

Ensimmäinen äijä ryntäsi katon reunaa kohti, heittäytyi sen yli, jalat jatkoivat liikettään, tyyppi juoksi ilmassa, laskeutui sitten viereisen talon katolle. Helvetti, sinne oli ainakin neljä metriä.

Äijä: kyttien ulottumattomissa.

Päässä löi tauotta salamoita.

Isak huohotti.

Seuraava jätkä teki samoin, hyppäsi ja ryntäsi tiehensä toiselle puolelle laskeuduttuaan. Sitten oli nahkapään vuoro. Hän otti vauhtia – hiki kimmelsi auringossa.

Hän lensi ilmassa kädet eteen ojennettuina. Hän laskeutui, horjahti, astui ilmaan mutta onnistui saamaan kiinni katon reunasta. Sentin päässä kuolemasta. Mutta nyt: klanipää oli vapaa kuin taivaan lintu.

Emir, Abu Gharib ja Isak: ainoina jäljellä. Emir tiesi, mitä Isak ajatteli: kaveri piti itseään liian heikkona selvitäkseen hypystä – ”sali ja treeni eivät ole ikinä olleet minun juttuni”, hänellä oli tapana sanoa.

Sikojen askeleet kuuluivat – he olisivat paikalla muutaman sekunnin kuluttua.

Minäkään en selviä siitä, Emir ajatteli päänsärkynsä läpi.

Isak tuntui tajuavan. ”Sä pystyt siihen”, hän sanoi. ”Sä olet urheilija. Sä pääset pakoon.”

Minä *olin* urheilija, Emir ajatteli.

Gharibin silmät kapenivat. ”Kytät on täällä viiden sekunnin kuluttua”, hän sanoi. ”Kun ne tulee, teetkö sen mitä sun täytyy?”

Emir punnitsi pistoolia kädessään. Päänsärky runteli hänen aivojaan. Hän ei pystynyt vastaamaan bossin kysymykseen.

Sitten Gharibin katse muuttui, hän katsoi Emirin tatuointia: 9KO:s – yhdeksän tyrmäystä. Pomo näytti kiinnostuneelta – uteliaalta.

”Mä tiedän sut”, hän sanoi. ”Sä olit Prinssi. Olin aina sun puolella.”

Päänsärky hajotti Emiriä nyt sisältäpäin.

”Anna pistooli”, Abu Gharib sanoi ja ojensi kätensä. ”Mä hoidan ne.”

Kattoluukku aukesi heidän takanaan. Poliisit ryntäsivät par-

vena katolle. Heiluttivat pistooleitaan. Huusivat. Yrittivät tukkia pakoteitä. Joku tarttui Isakiin.

Abu Gharib piti kättään edelleen ojennettuna. *Anna pistooli*, hänen silmänsä sanoivat.

”Laske ase”, kyttä mylvi.

Isak riuhtaisi itsensä irti.

Emir nosti Makarovin, muttei antanut sitä pomolle. Hän painoi liipaisinta.

Pam. Potku oli kova.

Pam.

Kytät heittäytyivät maahan samaan aikaan kuin Gharib lähti liikkeelle – Västran vaikutusvaltaisim mies otti vauhtia. Hyppäsi. Leijui epätodellisen pitkään ilmassa ja laskeutui toiselle puolelle kuin suuri säkki täynnä kovaksi pakattua kokaiinia.

Emirin pitäisi mennä perässä.

Hänen oli *pakko* hypätä.

Mutta: välimatka oli liian pitkä. Hän ei ikinä onnistuisi.

Hän oli luullut päässeensä eroon näistä ajatuksista, mutta hän oli idiootti.

Hän oli ihminen, joka ei onnistunut yrittämään sekuntiakaan.

Hän oli luuseri, joka oli lakannut kokonaan uskomasta.

Hän päästi aseesta irti, ja se putosi kolisten maahan. Hän nosti kätensä ilmaan.

Silloin hän näki Isakin.

Kaveri makasi maassa huulet täristen. Hänen ohimostaan tuli verta.

Kytät pauhasivat taustalla: sumuisina, epätodellisina, mielikuvitusolentoina.

Emir heittäytyi Isakin viereen.

”Veli”, Isak rohoi. ”Sä olisit pystynyt siihen. Sä olisit pystynyt hyppäämään.”

Purkka oli pudonnut hänen suustaan maahan kuin valkoinen linnunpaska.

Kytät eivät olleet ampuneet. Vain yksi ihminen oli käyttänyt katolla asetta. Emir oli ampunut parhaan ystävänsä.

Tämä ei ollut *sisään ja ulos*.

Tämä oli ainoastaan fucking *ulos*. Isak oli nyt matkalla oikeaan paratiisiin.

2

Fredrika katseli torille. Se oli täynnä väkeä, vaikka oli yli kolmenkymmenenviiden asteen helle. Ennakkoarvion mukaan paikalla olisi yli kaksikymmentä tuhatta ihmistä. Ihmiset olivat Ruotsissa selvästi tottuneet lämpöön, kuulijakunta oli koko vuosikymmenen ennätys.

Sisäministeri Eva Basarto Henriksson istui panssaroidussa Volvossa. Täsmälleen yhdentoista minuutin kuluttua Fredrika saattaisi hänet tilaisuutta varten rakennetulle lavalle, jolla hän pitäisi puheensa. Ryhmänjohtaja seisoj auton ulkopuolella, ohjasi kollegoita, osoitteli suuntia koko kädellään – nappikuuloke korvassa tiukasti kuin vahatulppa. Kaikki oli valmista, sen Fredrika tiesi – hän oli asioista perillä paremmin kuin ryhmänjohtaja itse. Henkilösuojausyksikkö oli asettunut paikoilleen, tietoa ja ohjeita oli jaettu kaikille päivän operaatioon osallistuville jo poliisitalolla, luodinkestävä lasi oli asennettu, tekniset suojoitoimenpiteet oli aloitettu: radiolaitteiston säätäminen, lavan alustan tutkiminen ja aseiden tarkistus.

Silti Fredrika ei päässyt eroon inhottavasta tunteesta, joka oli kiusannut häntä koko päivän. Ruotsalaispoliitikolle ei voinut kuvitellakaan Järvan erillisaluetta vaarallisempaa paikkaa. Oli niin paljon erilaisia ryhmittymiä – jengit, islamistijärjestöt, Liike. Elettiin kuitenkin vaalivuotta, ja monet viis veisaisivat äänestämisestä, ellei joku valaisi heihin toivoa. Sitä paitsi henkilösuojausyksikkö oli vahvistanut valvontaa vielä seitsemällä katoille sijoittuneella tarkka-ampujalla.

Fredrika aikoi hoitaa työnsä tänään erityisen hyvin.

Se ei tosin ollut ihan niin, hän nimittäin hoiti työnsä aina erityisen hyvin. Sellainen hän oli.

Arthurin pellavainen pikkutakki oli liian ryppyinen täyttääkseen poliisin siisteysvaatimukset, lisäksi miehen hiukset olivat pörössä kuten yleensä ja kengät pölyiset. Hänen olisi pitänyt jo olla katolla tähtäin säädettyinä ja tarkkuuskivääri valmiina.

”Tiedän että sinunkin mielestäsi on älytöntä, että hänen täytyy puhua nimenomaan täällä”, hän sihahti juuri niin hiljaa, ettei ryhmänjohtaja kuullut.

Fredrika nyökkäsi. Arthur osui naulan kantaan. Sitten hän lisäsi: ”Paratiisikaupungissa katoilla ei nimittäin ole varjopaikkoja, ne ovat vain tasaisia ja ankeita. Paahdun elävältä.”

Arthur ei ollut ainoa kollega, joka kutsui erillisaluetta vitsikkäästi Paratiisikaupungiksi. Järva oli kansankodin käännteinen ilmentymä. Toisaalta ehkä kollegat tarkoittivatkin, että se oli oikea paratiisikaupunki – rikollisille nimittäin – jossa saattoi mellastaa vapaasti ja jossa poliisi piti järjestystä huonommin kuin sijaisopettaja kasiluokalla. Tai sitten he ajattelivat, että tämä alue teki muusta Tukholmasta paratiisin. Rikolliset pidettiin poissa, ulkopuolella, lukkojen takana. Ongelma oli vain, että rähinöitsijät eivät ellelet keskenään – Järva oli suuri, erillisalueella asui paljon muitakin. Kaikki joutuivat kärsimään.

Yhdellä näytöllä testattiin vielä viimeisen kerran kasvojen-tunnistusta, kamera oli kohdistettu Fredrikaan itseensä. Oli outoa nähdä oma naamavärkkinsä siinä. Hänen leukansa näytti tavallista kulmikkaammalta, vaikka hän ei edes jännittänyt leukaluitaan. Mielestään hän näytti myös vanhemmalta kuin oli, ehkä se johtui jakusta tai ohuille huulille nousseesta vakavasta ilmeestä tai sitten siitä, että hän oli sitonut vaalean tukkansa poninhännälle, kuten ohjesäännössä määrättiin. Vapaana sai olla enintään sataviisikymmentä millimetriä hiusta.

Sitten FR-skanneri käännettiin yleisöön päin. Oli aika.

EBH nousi varmoin askelin puhujankorokkeelle. Hän oli sonnustautunut vihreään pukuun, kaulassa oli suuri meripihkakoru ja

jalassa matalat korkokengät. Asu oli tyylikäs, kuten aina, muttei pröystäilevä. Monille Eva Basarto Henriksson oli sankaritar, esi-kuva, tai kuten täällä sanottiin: *batala* – mestari. Hän ei niellyt paskaa eikä häpeillyt sitä, että halusi olla maan seuraava johtaja. Tässä käynnisteltiin vaaleja.

Basarto Henriksson tarttui molemmin käsin puhujanpöntön reunoihin, hänen edessään pleksilasi kimalsi auringossa. Musiikki hiljeni. Aplodit hiipuivat.

Hän veti henkeä.

”Ystävät ja järvalaiset. Haluan aloittaa kiittämällä kaikkia, jotka ovat mahdollistaneet tämän kokoontumisen. Kaikkia järjestäjiä ja vapaaehtoisia. On mahtavaa olla taas täällä, ja tuntuu hienolta nähdä, että teitä on tullut tänne näin paljon helteestä huolimatta.”

Fredrika katsoi ihmismeren yli. Väkijoukossa heilutettiin Palestiinan ja salafistien lippuja ja punaisia viirejä, joissa oli vihreä nyrkki – Liikkeen symboli. Hän näki kylttejä, joissa oli Basarto Henrikssonin, imaamien sekä libanonilaisten ja saksalaisten klaaninjohtajien kuvia.

Muutama valokuvaaja oli saanut luvan räiskä kuvia aivan mellakka-aitojen vieressä.

Fredrika etsi katseellaan poikkeavuuksia. Arthur oli ilmoittanut olevansa jo katolla. ”Täällä on lämmintä niin kuin paratiisin vastakohdassa”, mies totesi nappikuulokkeessa.

Basarto Henrikssonin jalat liikehtivät puhujanpöntön takana, näytti siltä kuin hän olisi ottanut pieniä tanssiaskelia, se oli kuin balettia: ensimmäinen, toinen, kolmas asento. Fredrika yritti kuvitella ministerin balettityttöä – mielikuva oli absurdi. Ministeri oli 45-vuotias. Hän säteili vain ja ainoastaan valtaa.

Tilanne oli samanlainen kuin joitakin kuukausia aikaisemmin, kun ministeri oli pitänyt puhetta Göran Perssonin aukiolla, paitsi että täällä kahdeksankerroksiset talot olivat ahdistavan lähellä, ja miltei viidellätoista prosentilla kuulijoista oli yllään niqab tai

burka. Kun kasvot olivat peitossa, etäältä oli vaikea selvittää, kuka oli kuka.

Ministerin ääni kaikui. ”Tänään on kansallispäivämme. Päivä, jona juhlimme Ruotsia. Minulle sillä on henkilökohtaista merkitystä. Isäni pakeni tänne sotaa, levottomuutta ja köyhyyttä. Hän opetti minut arvostamaan sitä, mikä meitä täällä yhdistää.” Hän piti taidepaussin. ”Meillä on fantastinen maa. Mutta edessämme on myös haasteita. Emme voi antaa rikollisten kaapata demokratiaamme. Meidän täytyy suojautua.”

Fredrika kuuli Arthurin äänen. ”Mitä tapahtuu?”

Arthur oli aina nopein, Fredrika ehti ajatella, kun puoli sekuntia myöhemmin ymmärsi, mitä kollega oli tarkoittanut. Kauempana yleisössä joukko kuulijoita piti meteliä.

Fredrika ei saanut selvää sanoista, mutta jotain väkijoukossa kiljuttiin. Basarto Henrikssonin ääni kaiuttimissa peitti huudot. ”Meidän on syleiltävä ruotsalaisuutta. Mutta ruotsalaisuus tarkoittaa erilaisuuden syleilemistä.”

Kauempaa kuuluvat äänet kovenivat – huutajia oli muutama kymmenen, ehkä viisikymmentä.

Fredrika painoi sormen kaiuttimien puoleiselle korvalleen, blokkasi äänen. Hän ei vielääkään kuullut, mitä joukossa huudettiin.

Hänen kollegansa Niemi seisoj suurena ja leveänä puhujanpöntön toisella puolella.

”Näkeekö joku, mitä siellä tapahtuu?” Fredrika kuuli oman äänensä korvanapissa.

Arthur vastasi. ”Jokunen tyyppi vain rähjää. Ei mitään poikkeavaa liikehdintää yleisössä. Eiköhän tuo laannu.”

Basarto Henriksson piti tauon, käänsi päätään verkkaisesti vasemmalta oikealle. Hän muistutti tyrannosaurus rexiä, joka kuulosteli jotain, odotti potentiaalisen saaliinsa rauhoittumista.

Kukaan ei kuitenkaan rauhoittunut.

Ja nyt Fredrika kuuli, mitä joukossa ulvottiin.

"Va-pa-us!" huuto kuului. "Vapaus."

Basarto Henriksson ei tuntunut välittävän, hidasti vain lauseitaan.

"Puhe poikki", ryhmänjohtaja huusi korvanappiin. "Siellä on liian rauhatonta, emme voi jatkaa."

Fredrika nyökkäsi Niemelle ministerin toiselle puolelle.

Hän astui Basarto Henrikssonin luo ja taputti tätä olkapäälle. Ministeri ei edes kääntynyt katsomaan häntä.

"Meidän on luotava enemmän työpaikkoja. Mutta meidän on myös saatava rikolliset tieltämme. Joidenkin mielestä viihdytysyysaidat ehkä kasvattavat ongelmaa ja vaikeuttavat alueen ulkopuolella työskentelyä..."

Fredrika kumartui lähemmäs mutta piti katseensa väkijoukossa. "Sinun täytyy nyt valitettavasti lopettaa", hän kuiskasi.

Ministeri kuitenkin pudisti päätään, kumartui kohti mikrofoonia ja veti henkeä. Sitten hän pysähtyi. Jokin lensi ilmassa häntä kohti - tennari. Fredrika yritti työntyä ministerin eteen, mutta ei ehtinyt. Kenkä osui Basarto Henrikssonia päähän, hän horjahti, meripihkakaualakoru tömähti rintaan.

Fredrika veti ministerin sivuun ja asettui tämän eteen, suojaasi tätä omalla ruumiillaan. "Oletko kunnossa?"

Basarto Henriksson nyökkäsi.

Fredrika, Niemi ja kolmas kollega siirtyivät aseisiin, ministeri oli saatettava alas puhujankorokkeelta. Fredrika levitti käsivartensa sivuilleen, Niemi teki samoin. Kolmas kollega asettui lavan reunaan, hänen oli katsottava koko ajan torille päin.

"Va-pa-us, va-pa-us", yhä useammat yleisössä messusivat.

Fredrika piti Basarto Henrikssonin päätä alhaalla.

"En tiedä mikä sinun nimesi on, mutta sinä kyllä hermoilet liikaa", ministeri sähähti. "En aio näyttää pelkoa."

He seisoivat muutaman sekunnin niin, tanssivana triumfi-raattina, Fredrikan ja Niemen käsivarret ministerin ympärillä. Väkijoukko mylvi.

Silloin Niemi hytkähti.

Fredrika nosti katseensa.

Kollega painoi kädellä olkapäätään. Hän irvisti.

Fredrikan päässä oli nyt pelkkä hiljaisuus. Ei kiljuntaa. Ei huutoja.

Tori pidätteli hengitystään.

”Minuun osui”, Niemi sai vaivoin sanottua.

Hänen takkinsa läpi tihkui verta, olkapäältä, aivan suojaliivin reunasta.

”Niemeä on ammuttu. Hän on loukkaantunut”, Fredrika huusi kollegoilleen.

Kuulijatkin olivat ymmärtäneet – mylvintä, joka hyökyi torin yli, kuulosti siltä miltä Fredrika uskoi tsunamin kuulostavan.

Sitten hän näki: mellakka-aidat huojuivat ja kaatuivat. Sen ei olisi pitänyt olla mahdollista, mutta tavalla tai toisella ne olivat murtuneet useasta kohtaa.

Se oli sairasta. Väkijoukko vyöryi eteenpäin, parikymmentä ihmistä kiipesi jo lavalle. Fredrika työnsi kätensä takin alle. Karhunkoura: sormet piti levittää haralleen, sillä tavalla pistoolin sai helpoimmin esiin nopeasti.

Ryhmänjohtaja ärjyi korvassa: ”Viekää se pois sieltä, saatana, viekää se pois.”

Niemeen sattui, hän seiso i kumarassa, piti olkapäästään kiinni ja huohotti rajusti. Fredrika ja kolmas kollega työnsivät ministeriä edellään. Sadoittain ihmisiä kapusi nyt lavalle, karjui ja metelöi.

”Perääntykää”, huusi Fredrika, mutta oli liian myöhäistä.

Kukaan ei siirtynyt. Kukaan ei pysähtynyt.

Kädet hapuilivat heitä, ihmiset yrittivät repiä ministeriä, käsi-varret huitoivat, heiluivat.

EBH hengitti nyt kiivaasti.

Fredrika kiersi käsivartensa hänen selkensä ympärille, puski kohti lavan reunaa. Kollega teki ministerin toisella puolella samoin. Niemi sen sijaan oli jäänyt jälkeen.

Kaikki tapahtui liian nopeasti, joku riuhtoi ministeriä, Fredrika kurotti, ettei olisi menettänyt otettaan, mutta Basarto Henrikssonin käsivartta vedettiin väärään suuntaan. Pian Fredrikan olisi pakko päästää irti, muuten ministerin olkapää murtuisi. Ihmisiä tuli heidän väliinsä, ihmiset mylvivät, ihmiset tarrasivat heihin. Meri, valtava ruumiiden ameeba. Fredrikan ote herposi: Basarto Henriksson vedettiin kauemmas.

Liian myöhäistä – lyhyen hetken ajan näytti kuin ministeri olisi leijunut väkijoukon yläpuolella, surffannut yleisössä kuin tähti, joka makaa faniensa päällä. Sitten hän putosi.

Fredrika tuuppasi jonkun kumoon, löi jotakuta kasvoihin, syöksyi ministerin perään.

”Hänet vedettiin lavalta alas”, hän huusi.

Ryhmänjohtaja ärjyi määräyksiä: haavoittunutta kollegaa, Niemeä, piti auttaa, Basarto Henriksson saada takaisin.

Yhtenäinen ihmismassa. Vihamielinen olento.

Fredrika tunki eteenpäin. Tarkka-ampujat oli sijoitettu paikoilleen suojaamaan ministeriä tämän pitäessä puhetta lavalla, ei tällaisessa tilanteessa, kadonneena ihmismeren keskelle. Fredrika riuhtaisi P226:nsa esiin. Hän näki ministerin muutaman metrin päässä, mutta pistoolia ei mitenkään voinut käyttää nyt. Poliisin määräykset ja yleiset ohjeet olivat tiukat. *Ampuma-aseen käyttö on tarkoitettu ainoastaan viimeiseksi vaihtoehdoksi tilanteisiin, joissa lievempää voimankäytön mahdollisuutta ei ole.*

Hän laski Sig Sauerin. Kollegat kiusoittelivat häntä välillä, nimittivät sääntösusannaksi, mutta Fredrika tiesi, että hyvä poliisi noudattaa määräyksiä.

Ryhmänjohtaja huusi korvassa. ”Ammu niitä, Fredrika. Ammu, niin pääset etenemään.”

Basarto Henriksson näytti kulkeutuvan eteenpäin kuin aallon kantamana. Metri metriltä kauemmas Fredrikasta.

Ihmisiä oli liikaa. Väkijoukko oli liian tiivis.

”Ammu”, ryhmänjohtaja huusi taas.

”En voi, edessä on liikaa ihmisiä”, Fredrika huohotti.

Kukaan kollegoista ei tuntunut olevan lähellä. Eikä yksikään tavallisista poliiseista.

Silloin hän näki ministerin taas, yhdeksän, kymmenen, kahdentoista metrin päässä edessään. Ministerin eteneminen ei ollut sattumanvaraista, kolme puoliksi naamioitunutta miestä kiskoi häntä, kantoi pois päin. Ympärillä olevat ihmiset eivät edelleenkään tuntuneet ymmärtävän, mitä tapahtui. Fredrika kuitenkin ymmärsi. Tämän täytyi olla suunniteltu juttu.

”Hänet vei kolme miestä”, Fredrika huusi radiopuhelimeen.

”Mene perään”, ryhmänjohtaja ärjyi.

Fredrika yritti nähdä väkijoukon läpi.

Liian paljon ihmisiä edessä. Hänen tiellään seisoi nuori lippispäinen mies.

Mies tuijotti häntä suoraan silmiin, huusi jotain.

Miehen kasvot räjähtivät.

Verta ja aivokudosta Fredrikan rinnoilla.

Mies lyyhisty maahan.

Ääni korvassa. ”Osuma.” Fredrika tiesi, että sen sanoi yksi tarkka-ampujista.

Ryhmänjohtaja huusi taas. ”Eteenpäin nyt, Fredrika.”

Taas laukaus. Huivipäinen nainen lysähti kasaan.

Ministeri näkyi noin kahdenkymmenen metrin päässä.

Kaljua miestä ammuttiin jalkaan, hän taittui kaksin kerroin kuin murtunut tulitikki.

Hihattomaan toppiin pukeutunut nainen kirkaisi ja painoi päänsä alas.

Parrakas mies kaatui.

Fredrika tunkeutui eteenpäin kaatuneiden ruumiiden välissä. Kiljuvien, kyyristelevien ihmisten keskellä.

Tämä oli sairasta, tarkka-ampujien piti lopettaa. Väkijoukko oli kyllä käynyt kierroksilla, mutta nyt kaikki olivat paniikissa, kaaos kasvoi uusiin mittoihin. Raivoa ja kauhua.